

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології**

**ФЕСТИВАЛІ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка IV курсу 13-411 групи
Напряму підготовки 034 Культурологія
Освітньо-професійної (наукової) програми
Культурологія
Бачинська Валентина Миколаївна

Керівник: докторка педагогічних
наук, професорка
Лимаренко Л.І.

Рецензент: директор Херсонського обласного
будинку народної творчості
Капелюшник В.В

Івано-Франківськ 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ФЕСТИВАЛІ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО -	
ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	7
1.1. Визначення поняття “фестиваль”.....	7
1.2. Роль фестивалів у культурно-дозвілльєвій діяльності нації.....	10
1.3. Види фестивалів.....	13
РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ В	
УКРАЇНІ.....	27
2.1. Огляд найбільш популярних фестивалів, які проводяться в Україні.	27
2.2. Аналіз розвитку фестивального руху в Україні.....	29
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ФЕСТИВАЛІВ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРНО-	
ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	34
3.1. Аналіз впливу фестивалів на культурне життя країни.....	34
3.2. Визначення ролі фестивалів у формуванні культурної ідентичності нації.....	37
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49

ВСТУП

Актуальність теми. Україна – це країна з багатою культурною спадщиною, і одним із способів вираження цієї культурної ідентичності є фестивалі. Фестивалі в Україні є не просто формою розваг, а й важливою складовою культурно-дозвіллевої діяльності країни. Ці фестивалі є відображенням розмаїття української культури і пропонують унікальну можливість познайомитися з традиціями, звичаями, музикою, танцями тощо.

В Україні фестивалі відзначаються протягом усього року, причому кожен регіон має свій унікальний набір фестивалів, які висвітлюють місцеву культуру та історію. Серед найпопулярніших фестивалів в Україні – День Києва, Львівське свято кави, фестиваль українського фольклору, театральний Міжнародний фестиваль “Мельпомена Таврії” та фестиваль карпатської бринзи. Ці фестивалі приваблюють як місцевих жителів, так і туристів і є платформою для демонстрації найкращих зразків української культури. Окрім популяризації культурної спадщини, фестивалі в Україні також слугують засобом розвитку туризму, стимулювання економіки та зміцнення соціальної згуртованості. Вони об’єднують людей з різних культур регіонів, культур та походження, створюючи середовище культурного обміну та взаємодії.

Тема фестивалів як складової культурно-дозвіллевої діяльності в Україні є надзвичайно актуальною в сучасному суспільстві. Фестивалі є важливою частиною культурної спадщини та ідентичності будь-якої нації, і Україна не є винятком. Країна має багату історію та різноманітні культурні традиції, які знаходять своє відображення у фестивалях.

В останні роки в Україні зростає інтерес до культурних та дозвіллевих заходів, у тому числі фестивалів. Зі зростанням економіки країни та збільшенням туризму фестивалі стали важливою складовою культурно-дозвіллевої індустрії України. Фестивалі приваблюють відвідувачів з усього світу і надають можливості для культурного обміну та діалогу. Крім того, фестивалі сприяють економічному розвитку регіонів, де вони відбуваються.

Вони створюють робочі місця і приносять дохід місцевому бізнесу, зокрема готелям, ресторанам і сувенірним крамницям. Вони також допомагають просувати культурні та природні ресурси регіону, що може призвести до зростання туризму в довгостроковій перспективі.

Фестивалі відіграють важливу роль у збереженні та популяризації культурної спадщини України. Вони надають платформу для демонстрації традиційних ремесл, музики, танців та їжі, які інакше могли б бути втрачені через модернізацію. Відзначаючи та просуваючи ці традиції, фестивалі допомагають забезпечити їхнє продовження та передачу майбутнім поколінням. Фестивалі як складова культурно-дозвіллевої діяльності в Україні надзвичайно актуальні з огляду на їхню економічну, культурну та соціальну важливість. Оскільки Україна продовжує розвиватися та модернізуватися, фестивалі відіграватимуть дедалі важливішу роль у збереженні та популяризації унікальної культурної спадщини та традицій країни.

До проблеми вивчення фестивалів звертають свої погляди такі науковці як І. Ковальов, І. Кондратюк., В. Кравченко. І. Куриленко, А. Кушнір. Однак, незважаючи на певний обсяг наукових робіт, присвячених різноманітним проблемам фестивалів, є аспекти які й досі залишаються недостатньо дослідженими. Це й зумовило вибір теми кваліфікаційної роботи **“Фестивалі як складова культурно-дозвіллевої діяльності в Україні”**.

Метою дослідження є аналіз ролі фестивалів у культурно-дозвіллевої індустрії України та їхнього впливу на економічний, соціальний і культурний розвиток країни.

Завдання дослідження:

изначити основні типи фестивалів в Україні та їхні характеристики, зокрема історичне та культурне коріння.

роаналізувати економічний вплив фестивалів на регіони, де вони відбуваються, зокрема їхній внесок у створення робочих місць, генерування доходів та розвиток туризму.

ослідити культурне та соціальне значення фестивалів в Україні, зокрема їхню роль у збереженні та популяризації традиційних ремесл, музики, танців та їжі. Цінити виклики та можливості, що стоять перед фестивальною індустрією в Україні, включаючи питання, пов'язані з фінансуванням, організацією, маркетингом та сталістю.

Об'єктом дослідження є фестивалі як складова культурно-дозвілєвої діяльності в Україні. Сюди входять різні типи фестивалів, такі як музичні, танцювальні, мистецькі, гастрономічні, а також фестивалі, що вшановують культурні традиції та спадщину.

Предметом дослідження є різні аспекти фестивалів як складової культурно-дозвілєвої діяльності в Україні. Це включає організацію та управління фестивалями, їхній економічний вплив на регіони, де вони відбуваються, їхнє культурне та соціальне значення, а також їхній потенціал для популяризації унікальної культурної спадщини та традицій України.

Методи дослідження:

- огляд літератури: всебічний огляд відповідної літератури, включаючи наукові статті, книги, звіти та інші опубліковані джерела;
- тематичні дослідження: тематичні дослідження окремих фестивалів для отримання глибшого розуміння організації, управління та впливу фестивалів в Україні;
- порівняльний аналіз: порівняння та протиставлення різних типів фестивалів та їхнього впливу на індустрію культури та дозвілля в Україні;
- історичний аналіз: дослідження історичних та культурних коренів фестивалів в Україні та їхнього значення у збереженні та просуванні традиційних ремесл, музики, танців та їжі.

Тема “Фестивалі як складова культурно-дозвілєвої діяльності в Україні” має як теоретичне, так і практичне значення, оскільки досліджує роль фестивалів у культурно-дозвілєвій індустрії України, їх вплив на економічний, соціальний та культурний розвиток країни, а також виклики та можливості, що стоять перед фестивальною індустрією в Україні.

Теоретичне значення. Дослідження може сприяти розробці нових теоретичних засад для розуміння впливу фестивалів на економічний, соціальний та культурний розвиток країни. Воно може дати уявлення про культурне та соціальне значення фестивалів у збереженні та популяризації традиційних ремесл, музики, танців та їжі, що може сприяти розробці нових теоретичних підходів до розуміння ролі культури в суспільстві.

Практичне значення. Дослідження може сприяти розробці кращих практик та рекомендацій для організаторів фестивалів в Україні та інших країнах, заснованих на розумінні організації та управління фестивалями. Висновки щодо економічного впливу фестивалів можуть бути використані при розробці стратегій отримання доходів, створення робочих місць та сприяння розвитку туристичної індустрії в Україні. Також дослідження може стати основою для прийняття політичних рішень та заходів, спрямованих на підтримку розвитку індустрії культури та дозвілля в Україні, ґрунтуючись на розумінні викликів та можливостей, з якими стикається фестивальна індустрія.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із трьох розділів, семи підрозділів, висновків та списку використаних джерел із

РОЗДІЛ 1

ФЕСТИВАЛІ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Визначення поняття “фестиваль”

Фестиваль – це культурна подія, яку зазвичай відзначають з певною метою або з певної нагоди. Фестивалі є способом вираження культурної ідентичності громади та вшанування її історії, традицій і звичаїв. Ці події часто характеризуються музикою, танцями, їжею та іншими формами художнього вираження, які відображають місцеву культуру [24, с. 23–31].

Концепція фестивалів існує вже тисячі років і еволюціонувала протягом історії. Спочатку фестивалі були пов'язані з релігійними та культурними практиками і використовувалися як спосіб святкування та вшанування важливих подій і постатей. Один з перших зафіксованих фестивалів датується Стародавнім Єгиптом, де проводився щорічний фестиваль Осіріса на честь бога потойбічного світу. Фестиваль включав ретельно продумані процесії, музику, танці та підношення богам [25, с. 67–71].

У Стародавній Греції фестивалі проводилися на честь богів і богинь Олімпу. Ці фестивалі включали в себе атлетичні змагання, музичні та театральні вистави, на які з'їжджалися люди з усієї Греції.

Римська імперія також мала багату традицію фестивалів, багато з яких були присвячені святкуванню військових перемог та важливих культурних діячів. Особливою популярністю користувався фестиваль Сатурналії, що проводився на честь бога Сатурна і включав у себе бенкети, роздачу подарунків та інші форми веселощів.

З поширенням християнства по всій Європі багато язичницьких свят були поглинуті християнськими традиціями. Наприклад, вважається, що свято Великодня виникло як язичницьке святкування весняного рівнодення, яке

пізніше було адаптоване християнами для вшанування воскресіння Ісуса Христа [37, с. 70–74].

В епоху Відродження фестивалі стали ще більш вишуканими і грандіозними, оскільки заможні меценати замовляли художникам і музикантам екстравагантні вистави та вистави. Ці фестивалі часто святкували важливі події, такі як королівські весілля чи військові перемоги, і мали на меті продемонструвати владу та багатство панівного класу [8, с. 35–38].

У більш пізні часи фестивалі розвинулися і охоплюють широкий спектр культурних і мистецьких подій. Музичні фестивалі, такі як Вудсток і Коачелла, стають дедалі популярнішими і приваблюють величезні натовпи людей з усього світу. Кінофестивалі, такі як Канський і Санденс, також набули популярності, демонструючи останні досягнення кінематографічного мистецтва.

У Середньовіччі фестивалі були важливою частиною соціальної та культурної структури Європи. Багато з цих фестивалів були пов'язані з християнською церквою і проводилися на честь важливих святих і релігійних діячів. Інші фестивалі, такі як Першотравень, були пов'язані з сезонними змінами і мали на меті вітати прихід весни. В Італії епохи Відродження фестивалі були невід'ємною частиною придворного життя, а заможні меценати замовляли вишукані вистави та видовища, щоб розважити своїх гостей. Ці фестивалі часто були дуже політизованими, з демонстрацією влади і багатства, покликаними справити враження на іноземних сановників і приїжджих королівських осіб [40, с. 6–11].

У XVIII–XIX століттях фестивалі продовжували розвиватися і адаптуватися до мінливого соціального і культурного ландшафту. Промислова революція призвела до зростання міських центрів і появи нових форм розваг, таких як мюзик-холи та театри водевілів.

У XX–му столітті фестивалі ставали все більш різноманітними і почали відображати мінливі цінності та інтереси суспільства. Зростання молодіжної культури в 1960-х роках породило нову хвилю музичних фестивалів, таких

як Вудсток і фестиваль на острові Вайт, які прославляли контркультуру та антиістеблішментські ідеали того часу [25, с. 67–71].

Сьогодні фестивалі продовжують залишатися важливою частиною культурного ландшафту, святкуючи все – від музики і кіно до їжі і вина. Багато фестивалів стали великими туристичними атракціями, приваблюючи відвідувачів з усього світу і надаючи значний економічний поштовх місцевим громадам [47, с. 46–48].

Історія фестивалів відображає багате розмаїття людської культури і неминучу важливість спільних святкувань і традицій. Незалежно від того, чи є вони релігійними, культурними або мистецькими за своєю природою, фестивалі слугують засобом об'єднання людей і сприяють формуванню почуття спільності та приналежності.

Фестивалі проводяться майже в кожному куточку світу і присвячені найрізноманітнішим темам і культурним традиціям. Вони продовжують слугувати засобом об'єднання людей і зміцнення громадського духу, а також надають можливість для мистецького самовираження та культурного обміну. Концепція фестивалів має багату і різноманітну історію, що сягає корінням у сиву давнину. Від релігійних обрядів і культурних практик до грандіозних демонстрацій влади і багатства, фестивалі відігравали важливу роль в історії людства і продовжують розвиватися і адаптуватися до мінливих потреб та інтересів суспільства [64, с. 126–131].

Сьогодні, фестивалі еволюціонували і охоплюють широкий спектр подій та святкувань. Вони можуть бути релігійними або світськими за своєю природою і можуть бути організовані навколо різноманітних тем, таких як музика, мистецтво, література, їжа або спорт. Фестивалі часто проводяться в певні дати, такі як національні свята або історичні річниці, і можуть тривати від кількох годин до кількох днів [10]. Однією з ключових особливостей фестивалів є те, що вони об'єднують людей. Вони дають можливість людям зібратися разом і відсвяткувати спільний інтерес або ідентичність, що допомагає формувати почуття спільноти та приналежності [70, с. 150–154].

Фестивалі також дають людям можливість поспілкуватися, познайомитися з новими друзями та зміцнити вже існуючі стосунки. Ще одним важливим аспектом фестивалів є те, що вони сприяють культурному розмаїттю та обізнаності. Вони надають людям платформу для демонстрації своєї культури і традицій, що може допомогти зберегти і просувати місцеві звичаї і вірування. Фестивалі також дають можливість людям дізнатися про інші культури і традиції, що може сприяти взаєморозумінню і толерантності [5, с. 54–60].

Фестивалі також мають економічну вигоду для місцевих громад. Вони можуть приваблювати відвідувачів з інших регіонів, що може приносити дохід місцевому бізнесу, наприклад, готелям, ресторанам і сувенірним крамницям. Фестивалі також можуть створювати робочі місця для місцевих мешканців, особливо у сферах планування подій, маркетингу та гостинності. Однак фестивалі також мають і певні виклики [33]. Одним із найбільших викликів є забезпечення того, щоб фестивалі були інклюзивними та доступними для всіх членів громади. Деякі фестивалі можуть бути орієнтовані на певні групи, такі як молодь або сім'ї з дітьми, і можуть виключати інші. Крім того, фестивалі можуть створювати значну кількість відходів, включаючи сміття та харчові відходи, що може мати негативний вплив на навколишнє середовище [11].

Отже, фестиваль – це культурна подія, яка зазвичай відзначається з певною метою або з певної нагоди. Фестивалі є важливим способом вираження культурної ідентичності громади та вшанування її історії, традицій і звичаїв. Вони об'єднують людей, сприяють культурному розмаїттю та обізнаності, а також приносять економічні вигоди місцевим громадам. Хоча проведення фестивалів пов'язане з певними викликами, вони відіграють життєво важливу роль у зміцненні громадського духу та сприянні культурному обміну.

Роль фестивалів у культурно-дозвілльській діяльності нації

Фестивалі є невід'ємною частиною культурної та розважальної діяльності народів по всьому світу. Вони надають людям простір, де вони

можуть зібратися разом, відсвяткувати та виразити себе в унікальний і значущий спосіб. У цьому есе ми розглянемо роль фестивалів у просуванні культурного розмаїття, збереженні культурної спадщини та створенні можливостей для відпочинку і дозвілля [32, с. 177–182].

Однією з головних функцій фестивалів є сприяння культурному розмаїттю. Фестивалі демонструють багаті культурні традиції та практики різних громад і дають можливість людям дізнатися та оцінити розмаїття своїх співгромадян. Це особливо важливо у світі, де глобалізація призвела до посилення культурної гомогенізації, а фестивалі слугують нагадуванням про цінність збереження культурного розмаїття [3]. Окрім сприяння культурному розмаїттю, фестивалі також відіграють важливу роль у збереженні культурної спадщини. Багато фестивалів сягають своїм корінням давніх культурних практик і традицій, які передаються з покоління в покоління. Відзначаючи ці традиції через фестивалі, громади можуть допомогти забезпечити, щоб вони не були втрачені з часом і щоб майбутні покоління продовжували цінувати і шанувати їх [9, с. 44–47].

Фестивалі також надають можливість для відпочинку та дозвілля. Багато фестивалів включають музику, танці та інші форми розваг, які дозволяють людям розслабитися і отримати задоволення у святковій і жвавій атмосфері. Це особливо важливо в сучасному стрімкому і стресовому світі, де людям часто важко знайти час для дозвілля [26]. Окрім того, фестивалі також сприяють розвитку економіки країни. Вони приваблюють туристів з усього світу, створюють можливості для працевлаштування місцевого населення та підтримують місцевий бізнес, зокрема готелі, ресторани та сувенірні крамниці. Цей економічний поштовх може мати значний вплив на загальний добробут громади, допомагаючи створювати робочі місця та стимулювати економічне зростання [19, с. 58–64].

Фестивалі є платформою для молодих митців і виконавців, які можуть продемонструвати свій талант і здобути визнання. Багато фестивалів представляють музику, танець, театр та інші форми мистецького

самовираження, забезпечуючи простір для митців – початківців, щоб продемонструвати свої навички та налагодити зв'язок із широкою аудиторією.

Важливо наголосити, на те що фестивалі часто вкорінені в релігійних або культурних традиціях, які передавалися протягом століть. Ці традиції можуть бути пов'язані зі святкуванням певних подій, таких як фестивалі врожаю, релігійні свята або культурні церемонії. Відзначаючи ці події за допомогою фестивалів, громади можуть зміцнити своє почуття спільної ідентичності та культурної спадщини [4, с. 64–69].

Фестивалі також дають можливість громадам зібратися разом і поділитися своїм досвідом, віруваннями та звичаями. Вони дозволяють людям спілкуватися з іншими людьми, які поділяють схожі цінності та інтереси, сприяють зміцненню почуття духу громади та соціальної згуртованості. У багатьох випадках фестивалі є способом зміцнення зв'язків між громадами та побудови відносин між різними групами [48, с. 101–105].

Окрім культурного та соціального значення, фестивалі можуть мати значний економічний вплив. Вони приваблюють відвідувачів з усього світу, приносячи дохід місцевому бізнесу та підтримуючи розвиток туристичної інфраструктури. У деяких випадках фестивалі навіть призвели до створення нових індустрій, таких як індустрія музичних фестивалів, яка стала основним джерелом зайнятості та економічного зростання в багатьох частинах світу [53]. Фестивалі надають митцям і виконавцям платформу для демонстрації своїх талантів і здобуття визнання. Вони надають унікальну можливість артистам – початківцям налагодити зв'язок з аудиторією та побудувати свою репутацію, що потенційно може призвести до більшого успіху в їхній кар'єрі. Фестивалі також дають можливість відомим артистам вийти на нову аудиторію та розширити свою фан-базу [25, с. 67–71].

Загалом, фестивалі можуть мати позитивний вплив на психічне здоров'я та благополуччя учасників. Вони дають можливість людям розслабитися, розважитися і отримати задоволення в безпечному і доброзичливому середовищі. Для багатьох людей фестивалі – це шанс відволіктися від стресів

повсякденного життя і поспілкуватися з іншими у значущий спосіб [57]. Фестивалі також відіграють соціальну роль, об'єднуючи людей і сприяючи формуванню почуття спільності. Фестивалі створюють можливість для людей спілкуватися та налагоджувати зв'язки з іншими людьми, які поділяють схожі інтереси та цінності. Це почуття спільноти є важливим для розбудови соціальної згуртованості та сприяння почуттю приналежності та ідентичності нації [13, с. 30–35].

Отже, фестивалі відіграють життєво важливу роль у культурній та розважальній діяльності народів по всьому світу. Вони сприяють культурному розмаїттю, зберігають культурну спадщину, надають можливості для відпочинку та дозвілля, роблять внесок в економіку, підтримують молодих митців і сприяють соціальній згуртованості. Відзначаючи фестивалі, нації можуть зібратися разом, щоб оцінити багатство і різноманітність своїх культур і створити відчуття спільної ідентичності та приналежності.

1.3. Види фестивалів

Фестивалі є важливою частиною людської культури, і їх святкували в різних формах і з різних причин протягом всієї історії. Існує безліч видів фестивалів, кожен з яких має свої унікальні звичаї, традиції та значення [18, с. 52–56]. У цьому есе ми розглянемо деякі з найпоширеніших типів фестивалів, які святкують у всьому світі [22, с. 36–44]:

- Релігійні фестивалі. (Релігійні свята є важливою частиною багатьох культур по всьому світу. Ці фестивалі, як правило, засновані на релігійних традиціях і віруваннях і часто пов'язані з певними датами релігійного календаря. Релігійні фестивалі – це можливість для громад зібратися разом, щоб відсвяткувати свою віру, вшанувати своїх божеств і виконати релігійні ритуали та церемонії).

Доречно зазначити, що до найвідоміших релігійних свят належать Різдво, Великдень, Дівалі, Ід аль – Фітр, Ханука і Рамадан. Різдво, що відзначається 25 грудня, є християнським святом, яке вшановує народження Ісуса Христа. Великдень, що святкується навесні, знаменує воскресіння Ісуса Христа. Обидва ці свята пов'язані з релігійними церемоніями, церковними службами і традиціями, які передаються з покоління в покоління.

Дівалі – це індуїстське свято, яке святкують в Індії та в усьому світі. Воно святкує перемогу добра над злом і світла над темрявою. Свято відзначається запалюванням масляних ламп і феєрверків, а також обміном солодощами та подарунками. Курбан-байрам – мусульманське свято, що знаменує закінчення священного місяця Рамадан. Відзначається особливими молитвами, бенкетами та обміном подарунками.

Ханука – єврейське свято, яке святкується протягом восьми днів у грудні. Воно присвячене перемозі євреїв над греками та освяченню Храму в Єрусалимі. Свято відзначається запалюванням менори, грою на дриббі та обміном подарунками. Рамадан – мусульманське свято, що передбачає піст від сходу до заходу сонця протягом місяця. Свято відзначається особливими молитвами, порушенням посту та обміном подарунками.

Релігійні фестивалі є важливим способом для громад зібратися разом і відсвяткувати свою віру. Вони дають відчуття приналежності та спільноти, а також зміцнюють релігійні переконання та цінності, які є важливими для людей. Релігійні фестивалі також дають можливість людям замислитися над своєю духовністю та поглибити зв'язок зі своєю вірою. Культурні фестивалі: Культурні фестивалі відзначають традиції, звичаї та історію певної культури чи регіону. Вони можуть включати традиційні танці, музику, їжу та костюми. Культурні фестивалі часто проводяться для того, щоб пропагувати різноманітність і ділитися унікальними аспектами певної культури з іншими.

- Музичні фестивалі. (Музичні фестивалі – один із найпопулярніших видів фестивалів у всьому світі [67, с. 52–57]. Ці фестивалі об'єднують

меломанів з різних країн і культур, щоб насолодитися живими музичними виступами, поспілкуватися з однодумцями та гарно провести час).

Слід зауважити, що в Україні є кілька музичних фестивалів, які проходять протягом року. Серед найпопулярніших – Zaxidfest, Atlas Weekend та Koktebel Jazz Festival. Ці фестивалі приваблюють тисячі відвідувачів з усієї України та з-за кордону [45, с. 45–51].

– це один з найбільших музичних фестивалів в Україні, який проводиться щорічно у місті Львові. Цей фестиваль заснований у 2009 році і з того часу зібрав велику аудиторію прихильників як в Україні, так і за її межами.

За роки свого існування Zaxidfest став не тільки важливою подією української музичної сцени, а й культурною подією, яка збирає тисячі людей з усієї країни та з-за кордону. Фестиваль проводиться на відкритій території, що надає можливість глядачам насолоджуватися концертами під відкритим небом.

Zaxidfest пропонує великий вибір музичних жанрів, що дозволяє задовольнити смаки різних аудиторій. На фестивалі можна почути виступи як українських, так і зарубіжних виконавців різних напрямків, від року та популярної музики до електронної та експериментальної. Окрім музичної програми, Zaxidfest пропонує також розважальні та спортивні заходи, такі як атракціони, ярмарок, змагання та інші активності. Фестиваль також орієнтований на підтримку розвитку екологічної культури, тому організатори звертають особливу увагу на відходи та енергоефективність [35, с. 70–74].

Загалом, Zaxidfest є важливим компонентом культурної та розважальної сцени України, який внесок в розвиток музичної культури країни, привертає туристів та сприяє розвитку місцевої економіки.

– це щорічний музичний фестиваль, який проводиться в місті Києві з 2015 року. Цей фестиваль став одним з найбільших музичних подій в Україні та зібрав шанувальників музики з усієї країни та за її межами. На фестивалі Atlas Weekend представлені виступи відомих українських та зарубіжних виконавців різних музичних жанрів, від року та популярної музики до електронної та хіп-

хопу. Крім того, на фестивалі можна почути виступи молодих обіцяних виконавців та гуртів.

Atlas Weekend пропонує велику кількість розважальних та спортивних заходів, таких як атракціони, ярмарки, спортивні змагання та інші активності. Фестиваль орієнтований на розвиток екологічної культури, тому організатори звертають особливу увагу на відходи та енергоефективність [43, с. 146–153].

Завдяки Atlas Weekend українські музиканти мають можливість представити свою творчість широкій аудиторії, а молоді гурти отримують можливість отримати нові фанатів та популяризувати свою музику. Фестиваль також сприяє розвитку місцевої економіки та привертає туристів з усієї країни та з-за кордону.

У загальному контексті, Atlas Weekend – це важливий компонент культурної та розважальної сцени України, який внесок у розвиток музичної культури країни, сприяє її популяризації та позитивно впливає на молодіжну культуру.

– унікальний музичний фестиваль, який щорічно проходить на кримському узбережжі. Koktebel Jazz Festival є одним з найбільш відомих та впливових музичних фестивалів в Україні, що спеціалізується на джазовій музиці та її суміжних жанрах. Фестиваль проводиться в Коктебелі, на південному узбережжі Криму, і заснований у 2003 році [52, с. 96–100].

За багато років свого існування, Koktebel Jazz Festival став місцем зустрічі відомих музикантів з усього світу та шанувальників джазової музики. Учасники фестивалю включають у себе як відомих світових джазменів, так і молодих талановитих виконавців з різних країн. Крім того, на фестивалі також виступають українські музиканти, що робить його важливим культурним подією для української джазової сцени [41, с. 70–73].

Koktebel Jazz Festival пропонує не тільки відмінну музику, але й цікаву культурну програму, включаючи майстер-класи, лекції та виставки мистецтва. Фестиваль також відбувається в унікальному природному середовищі на узбережжі Чорного моря, що створює особливу атмосферу та додає до

враження від відвідування події. Koktebel Jazz Festival є важливою подією не тільки для української культурної сцени, але й для просування міжнародного співробітництва та культурного обміну між країнами. Його внесок у розвиток джазової музики в Україні та підвищення її культурної значимості в світі не може бути переоцінений [68, с. 126–130].

Музичні фестивалі мають значний вплив на культурну та економічну структуру регіонів, де вони проводяться. Вони приваблюють туристів, створюють можливості для працевлаштування та сприяють розвитку місцевої економіки через продаж товарів і послуг. Вони також є платформою для молодих музикантів і художників, які демонструють свій талант і здобувають популярність [55, с. 208–213].

Отже, музичні фестивалі є важливою частиною культурної та рекреаційної діяльності націй. Вони дають можливість людям спілкуватися один з одним за допомогою музики та культурних заходів, а також сприяють економічному та культурному розвитку громад. В Україні такі музичні фестивалі, як Zaxidfest, Atlas Weekend та Koktebel Jazz Festival, стали невід'ємною частиною культурного ландшафту країни і продовжують приваблювати меломанів з усього світу [60, с. 104–107].

- Гастрономічні фестивалі. (Гастрономічні фестивалі – це заходи, присвячені їжі та напоям, що демонструють місцеву кухню та кулінарні традиції. Ці фестивалі дають можливість любителям їжі скуштувати різноманітні страви, дізнатися про різні стилі та техніки приготування, а також відкрити для себе нові смаки та інгредієнти).

Вважаємо за доцільне зазначити що гастрономічні фестивалі можна знайти по всьому світу, і вони варіюються від невеликих громадських заходів до великих міжнародних зустрічей. Серед найвідоміших гастрономічних фестивалів – “Смак Чикаго”, “Салон шоколаду” в Парижі та “Фестиваль гурманів” у Мексиці [59, с. 61–66].

Окрім демонстрації місцевої кухні, гастрономічні фестивалі також надають можливість шеф-кухарям і продавцям продуктів харчування

продемонструвати свої навички та творчі здібності. На багатьох фестивалях відбуваються кулінарні демонстрації, майстер-класи та конкурси, де шеф-кухарі можуть продемонструвати свої кулінарні таланти і позмагатися за призи та визнання.

Гастрономічні фестивалі – це не лише про їжу, вони також є платформою для культурного обміну та навчання. На таких фестивалях часто проходять музичні, танцювальні та інші культурні заходи, що дають відвідувачам можливість дізнатися про різні культури і традиції [24, с. 23–31].

Останніми роками гастрономічні фестивалі стають дедалі популярнішими в Україні. Серед найвідоміших – Одеський фестиваль їжі, Львівське свято кави та Київський фестиваль їжі та вина. Ці фестивалі щороку приваблюють тисячі відвідувачів і демонструють найкраще з української кухні та кулінарних традицій. Наприклад, на Одеському гастрономічному фестивалі представлені різноманітні страви місцевої та міжнародної кухні, а також кулінарні майстер-класи, дегустації вин та виступи живої музики. Львівський фестиваль кави відзначає багату кавову культуру Львова і пропонує різноманітні заходи, пов'язані з кавою, включаючи дегустації кави, майстер-класи та конкурси. Київський фестиваль їжі та вина демонструє найкращі українські страви та вина і надає можливість відвідувачам дізнатися про місцеві кулінарні традиції та техніки [27, с. 91–98].

Гастрономічні фестивалі є важливою складовою культурних та розважальних заходів у багатьох країнах, в тому числі і в Україні. Ці фестивалі дають можливість людям скуштувати різноманітні страви, дізнатися про різні кулінарні традиції та поспілкуватися з однодумцями-ентузіастами. Вони також сприяють культурному та економічному розвитку громад, приваблюючи туристів і демонструючи найкращі зразки місцевої кухні та культури.

- Мистецькі фестивалі. (Мистецькі фестивалі – це заходи, присвячені мистецтву, які демонструють різноманітні творчі роботи та перформанси, такі як візуальне мистецтво, музика, театр, танці, література та кіно. Ці фестивалі

дають можливість митцям продемонструвати свої таланти, а глядачам – познайомитися з різними формами мистецтва та оцінити їх) [6, с. 127–131].

Підкреслюємо, що мистецькі фестивалі можна знайти по всьому світу, і вони варіюються від невеликих громадських заходів до великих міжнародних зібрань. Серед найвідоміших мистецьких фестивалів – Венеціанська бієнале, Арт-Базель та Единбурзький фестиваль Fringe. Окрім демонстрації творчих робіт, мистецькі фестивалі часто дають можливість митцям та любителям мистецтва налагодити зв'язки, співпрацювати та вчитися один в одного [50].

На багатьох фестивалях проходять майстер-класи, дискусії та інші заходи, які дозволяють митцям і глядачам взаємодіяти один з одним та обговорювати свої роботи [14, с. 115–118].

Мистецькі фестивалі – це не лише про мистецтво, вони також надають платформу для культурного обміну та навчання. На таких фестивалях часто демонструються роботи митців з різних країн і культур, що дає відвідувачам можливість дізнатися про мистецькі традиції та перспективи [38, с. 85–89].

Останніми роками мистецькі фестивалі стають дедалі популярнішими в Україні. Серед найвідоміших – Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів, мистецький фестиваль ГОГОЛЬFEST та Одеський міжнародний кінофестиваль. Ці фестивалі щороку приваблюють тисячі відвідувачів і демонструють найкращі зразки українського мистецтва та культури. Наприклад, мистецький фестиваль ГОГОЛЬFEST демонструє різноманітні творчі роботи, включаючи музику, театр, танці та візуальне мистецтво. ГОГОЛЬFEST — це один з найбільших мистецьких фестивалів в Україні, який проводиться щорічно в Києві з 2007 року. Фестиваль отримав свою назву на честь великого українського письменника Миколи Гоголя, який був одним із символів національної культури України [17, с. 20–24].

ГОГОЛЬFEST є унікальною платформою для творчих людей, яка об'єднує мистецтво, музику, театр, танець, літературу та інші форми культурної виразності. Фестиваль пропонує глядачам та учасникам незабутні враження та сприяє розвитку мистецтва та культури в Україні. Протягом тривалого періоду

проведення фестивалю, гості та учасники мають змогу насолоджуватися різноманітними подіями, які включають у себе виставки, концерти, перформанси, майстер-класи, дискусії та інші заходи. Учасники фестивалю представляють свої творчі роботи, демонструючи багатообразність мистецьких форм та стилів [21].

ГОГОЛЬFEST не тільки пропагує українську культуру, але й забезпечує зв'язок з мистецькими спільнотами з інших країн світу. Фестиваль став платформою для співпраці між українськими та іноземними митцями та культурними ініціативами, сприяючи обміну досвідом та ідеями.

ГОГОЛЬFEST – це важливий культурний захід, який сприяє розвитку мистецтва та культури в Україні, популяризації української культури в світі та зміцнює міжнародні зв'язки та співпрацю між культурними ініціативами. Фестиваль також забезпечує місце для творчої самореалізації та виступів для місцевих митців та талантів. ГОГОЛЬFEST є своєрідним творчим лабораторією, де митці можуть експериментувати з новими ідеями та формами виразності, а також ділитися своїм досвідом з колегами. Це створює плідну обстановку для розвитку культури та мистецтва в Україні, яка є важливим фактором в будівництві сильної та вільної держави.

ГОГОЛЬFEST є прекрасним прикладом мистецького фестивалю в Україні, який забезпечує платформу для творчості та культурного обміну, популяризує українську культуру в світі та зміцнює міжнародні зв'язки. Для культурного та мистецького життя України фестиваль є невід'ємною складовою, яка забезпечує зростання та розвиток вітчизняного мистецтва та культури.

Одеський міжнародний кінофестиваль – це один з найвизначніших культурних заходів в Україні, який проводиться щороку в місті Одеса. Фестиваль заснований у 2010 році з метою популяризації кіно та розвитку культури в Україні та за її межами.

Цей фестиваль залучає до себе відомих кінорежисерів, акторів та інших представників кіноіндустрії з усього світу [21].

Одеський міжнародний кінофестиваль проводиться з метою висвітлення та підтримки кращих зразків кінопродукції, а також популяризації українського кіно та відкриття нових талантів. Фестиваль включає в себе покази фільмів у конкурсній та позаконкурсній програмах, майстер-класи від провідних кінорежисерів та акторів, прес-конференції та дискусії. Одеський міжнародний кінофестиваль став важливим культурним подією не тільки для Одеси та України, але й для всього світу. Завдяки його проведенню, Україна змогла зробити вагомий внесок у світову кінематографію, а також забезпечити платформу для міжнародного обміну досвідом та знаннями в галузі кінематографу [34, с. 54–59].

Одеський міжнародний кінофестиваль є невід'ємною складовою культурного та мистецького життя України, який сприяє розвитку кінопромисловості в країні та зміцненню міжнародних зв'язків. Цей фестиваль піднімає престиж України у світі та забезпечує розвиток культурної та мистецької сцени країни. Крім того, Одеський міжнародний кінофестиваль входить до списку провідних кінофестивалів світу, тому його відвідування привертає багато туристів та гостей з різних країн [39, с. 20–23].

Окрім залучення іноземних кінорежисерів та акторів, Одеський міжнародний кінофестиваль сприяє й розвитку вітчизняної кіноіндустрії. Завдяки конкурсним програмам фестивалю, молоді українські режисери та актори мають можливість презентувати свої роботи, знайти нових співробітників та отримати підтримку від фахівців.

У результаті можна стверджувати, що Одеський міжнародний кінофестиваль має велике значення для культурного та мистецького життя України та є вагомим внеском в світову кінематографію. Цей фестиваль забезпечує платформу для міжнародного обміну досвідом та знаннями в галузі кінематографу, піднімає престиж країни в світі та сприяє розвитку української кіноіндустрії [56, с. 59–65].

Загалом, мистецькі фестивалі є важливою складовою культурно-розважальних заходів у багатьох країнах, в тому числі в Україні. Ці фестивалі

дають можливість митцям продемонструвати свої таланти, а глядачам – познайомитися з різними формами мистецтва та оцінити їхню цінність. Вони також сприяють культурному та економічному розвитку громад, приваблюють туристів і демонструють найкращі зразки місцевого мистецтва та культури [2].

- Спортивні фестивалі. (Спортивні фестивалі – це заходи, присвячені різним видам спорту та фізичної активності, які дають можливість спортсменам та ентузіастам продемонструвати свої навички та взяти участь у дружніх змаганнях. Ці фестивалі можуть варіюватися від невеликих громадських заходів до великих міжнародних зібрань, учасники та глядачі яких приїжджають з усього світу) [8, с. 35–38].

Загально визнаним є факт того, що на спортивних фестивалях, зазвичай проводяться різноманітні спортивні змагання, включаючи традиційні види спорту, такі як футбол, баскетбол і теніс, а також менш традиційні види спорту, такі як паркур, екстремальні види спорту та бойові мистецтва. Деякі фестивалі можуть також включати пригодницькі заходи на свіжому повітрі, такі як скелелазіння, піші прогулянки та каякінг [31, с. 132–135].

Окрім надання платформи для змагань спортсменів, спортивні фестивалі можуть також пропагувати здоровий спосіб життя та фізичну активність. На багатьох фестивалях проводяться майстер-класи, семінари та заняття з фітнесу, щоб заохотити учасників до здорового та активного способу життя.

Спортивні фестивалі також можуть сприяти економічному та соціальному розвитку громад, де вони проводяться. Вони можуть приваблювати туристів і приносити дохід місцевому бізнесу, а також сприяти зміцненню почуття спільноти та соціальній інтеграції [36, с. 36–41].

Україна має багату історію спорту, і спортивні фестивалі є популярним і зростаючим явищем у країні. Наприклад, Всеукраїнські спортивні фестивалі – це щорічна подія, яка демонструє різноманітні види спорту, включаючи футбол, баскетбол та легку атлетику [11, с. 27–30]. Фестиваль приваблює спортсменів з усієї України і став головною подією у спортивному календарі країни. Ще одним популярним спортивним фестивалем в Україні є Львівський

міжнародний півмарафон, який проходить у місті Львові. У рамках фестивалю проходять різноманітні бігові заходи, зокрема півмарафон, забіг на 10 км та сімейний забіг. Фестиваль щороку приваблює тисячі учасників та глядачів, роблячи внесок у місцеву економіку та пропагуючи здоровий та активний спосіб життя [20, с. 133–138].

Спортивні фестивалі є важливою складовою культурно-розважальних заходів, які пропагують здоровий спосіб життя та фізичну активність, зміцнюють почуття спільності та сприяють економічному і соціальному розвитку громад, де вони проводяться. Ці заходи присвячені різноманітним видам спорту та фізичної активності, приваблюють спортсменів та ентузіастів з усього світу, надають можливості для дружнього змагання та культурного обміну.

- Сезонні фестивалі. (Сезонні фестивалі – це святкування, які відзначають зміну пір року або сільськогосподарський цикл. Ці фестивалі були важливою частиною людської культури протягом тисячоліть і досі святкуються в багатьох частинах світу) [9, с. 44–47].

Одним з найвідоміших сезонних свят є Свято весняного рівнодення, яке знаменує початок весни в Північній півкулі. Це свято відзначалося в багатьох культурах протягом історії і часто асоціюється з темами оновлення, відродження та родючості. У деяких культурах День весняного рівнодення відзначають бенкетами, танцями і даруванням подарунків [10]. Ще одним популярним сезонним святом є Свято врожаю, яке святкує закінчення сільськогосподарського циклу і збір врожаю. Це свято відзначається в багатьох культурах і часто пов'язане з темами вдячності, достатку і подяки. У деяких культурах Свято врожаю відзначається бенкетами, парадами і роздачою подарунків [8, с. 35–38].

Окрім Свята весняного рівнодення та Свята врожаю, у світі відзначають багато інших сезонних фестивалів. Наприклад, в Японії Фестиваль цвітіння сакури знаменує початок весни і цвітіння вишневих дерев. В Індії Фестиваль

вогнів, або Дівалі, святкується восени і асоціюється з перемогою світла над темрявою.

Сезонні фестивалі часто дають можливість громадам зібратися разом і відсвяткувати світ природи та життєві цикли. Вони також можуть слугувати нагадуванням про наш зв'язок із землею і нашу відповідальність за її збереження [54]. У багатьох культурах сезонні фестивалі глибоко вкорінені в релігійних і духовних віруваннях і є важливою частиною культурної ідентичності. Сезонні фестивалі є важливою складовою культурних і рекреаційних заходів, що відзначають зміну пір року і прославляють світ природи. Ці фестивалі відзначаються в багатьох культурах по всьому світу і часто пов'язані з темами оновлення, відродження та вдячності. Вони дають можливість громадам зібратися разом, вшанувати свою культурну спадщину та поєднатися зі світом природи [49, с. 77–84].

- Історичні фестивалі. (Історичні фестивалі – це святкування, які вшановують важливі події або людей з минулого. Ці фестивалі дають можливість громадам згадати і вшанувати свою культурну спадщину, а також розповісти іншим про важливі історичні події).

Зазначаємо що, одним із прикладів історичного фестивалю є Четверте липня в США, яке відзначається в пам'ять про підписання Декларації незалежності 1776 року. Це свято зазвичай відзначається парадом, феєрверками та іншими патріотичними заходами. Інший приклад – День взяття Бастилії у Франції, який відзначається на честь штурму в'язниці Бастилії в феєрверками та іншими культурними заходами.

Багато історичних фестивалів пов'язані з певними регіонами або громадами. Наприклад, Битва при Пуеблі відзначається 5 травня в Мексиці на честь перемоги мексиканської армії над французькими військами в 1862 році. Це свято в основному відзначається в штаті Пуебла, але його також святкують по всій Мексиці і в багатьох громадах Сполучених Штатів.

В Україні є також кілька регіональних історичних фестивалів. Наприклад, День міста Львова святкується на честь заснування міста Львова у 13 столітті і включає в себе концерти, художні виставки та інші культурні заходи. Фестиваль “Купальська ніч”, який святкується в багатьох частинах України, приурочений до дня літнього сонцестояння і відзначається багаттями, традиційною музикою і танцями, а також пошуком квітки папороті [29].

Історичні фестивалі також можуть бути пов’язані з релігійними чи культурними традиціями. Наприклад, в Індії свято Холі вшановує перемогу добра над злом і прихід весни. Це свято відзначається киданням кольорових порошоків і води, і є часом, коли люди прощають і забувають минулі образи.

Загалом, історичні фестивалі дають можливість громадам пам’ятати і відзначати свою культурну спадщину, а також інформувати інших про важливі історичні події. Вони є важливим компонентом культурних і рекреаційних заходів і слугують способом зв’язку людей з їхнім минулим і один з одним.

Фестивалі відіграють важливу роль у збереженні культурної спадщини та просуванні культурної ідентичності [15, с. 123–126]. Це спосіб для громад продемонструвати свої унікальні традиції та звичаї і передати їх майбутнім поколінням. Наприклад, фестиваль карнавалу в Бразилії є важливою культурною подією, яка відзначається протягом століть. Це спосіб для бразильців відсвяткувати своє унікальне поєднання африканської, європейської та корінних культур і поділитися ним зі світом.

Крім того, фестивалі мають значний вплив на економіку регіону, де вони проводяться. Вони приваблюють туристів, створюють можливості для працевлаштування та сприяють розвитку місцевої економіки через продаж товарів і послуг. Економічні переваги фестивалів можна побачити на прикладі таких подій, як Единбурзький фестиваль Fringe, який є одним з найбільших мистецьких фестивалів у світі і приносить мільйони фунтів стерлінгів доходу місту Единбург.

Фестивалі також мають соціальний вплив на громади, об’єднуючи людей і зміцнюючи почуття спільності. Вони дають можливість людям спілкуватися

один з одним і святкувати їхню спільну культуру та цінності. Фестивалі часто включають заходи, що сприяють соціальній взаємодії, такі як танці, ігри та обмін їжею, що може допомогти зруйнувати бар'єри між людьми та сприяти розумінню і толерантності.

Отже, фестивалі є невід'ємною частиною людської культури і служать різним цілям. Вони вшановують релігійні вірування, культурні традиції, надають платформи для художників, музикантів і спортсменів, щоб продемонструвати свій талант.

Фестивалі також сприяють розвитку туризму, генерують економічну активність і дають можливість людям збиратися разом і святкувати за спільними інтересами. З такою великою кількістю типів фестивалів на вибір, кожен знайде щось для себе, щоб насолодитися і відсвяткувати.

РОЗДІЛ 2

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Огляд найбільш популярних фестивалів, які проводяться в Україні

Україна – країна з багатою культурною спадщиною та різноманітною фестивальною сценою, яка демонструє її унікальні традиції, звичаї та історію. У цьому есе ми розглянемо деякі з найбільш значущих фестивалів, що проводяться в Україні, включаючи їхнє походження, тематику та особливості

– один з найпопулярніших музичних фестивалів в Україні, який приваблює любителів джазу з усього світу. Фестиваль розпочався у 1999 році і з того часу став платформою для місцевих та міжнародних джазових виконавців, щоб продемонструвати свої таланти. Фестиваль відбувається в історичному місті Львові і включає в себе низку виступів, майстер-класів та джем-сейшенів. З роками фестиваль розширився, включивши в себе не лише джаз, але й інші музичні жанри, такі як блюз та рок [42, с. 10–14].

Гогольfest – це мультидисциплінарний фестиваль, який пропагує культурне розмаїття та інклюзію. Фестиваль проходить у Києві і включає в себе низку вистав, виставок, майстер-класів та дискусій, присвячених різним аспектам сучасної культури. Вперше фестиваль був проведений у 2007 році і з того часу став однією з найбільш значущих культурних подій в Україні. Гогольfest збирає учасників та відвідувачів з усього світу і має на меті створити простір для мистецького самовираження та культурного обміну [17, с. 20–24].

Міжнародний фольклорний фестиваль “Етновир” – один з найбільших і найпопулярніших фольклорних фестивалів в Україні. Фестиваль проходить у місті Львові і представляє традиційну музику, танці, ремесла та їжу з різних регіонів України та інших країн. Фестиваль розпочався у 1992 році і з того часу став важливою культурною подією, яка пропагує народні традиції та культурне розмаїття. Фестиваль також включає в себе майстер-класи та виставки, які

пропонують відвідувачам можливість дізнатися більше про історію та звичаї різних культур [30, с. 40–46].

Фестиваль “Курбаси” – це свято української культури та спадщини, що відбувається в Карпатах. На фестивалі представлені традиційна музика, танці, їжа та ремесла, а також майстер-класи та дискусії на тему збереження української культури. Фестиваль також включає в себе активний відпочинок на свіжому повітрі, наприклад, походи в гори та купання в природних джерелах. Фестиваль розпочався у 2014 році і з тих пір став популярним місцем для тих, хто зацікавлений у пізнанні краси та багатства української культури [44].

Одеський міжнародний кінофестиваль є одним з найбільш значущих кінофестивалів в Україні, який приваблює кінематографістів і любителів кіно з усього світу. Фестиваль проходить в історичному місті Одеса і демонструє широкий спектр фільмів, включаючи українські, європейські та міжнародні стрічки. У рамках фестивалю також проходять воркшопи, майстер-класи та дискусії, присвячені різним аспектам кіномистецтва. Фестиваль розпочався у 2010 році і відтоді став важливою культурною подією, що сприяє розвитку українського кіно [61, с. 48–53].

Ще одним визначним фестивалем є Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів (KISFF), який відзначає короткометражні фільми з усього світу. У рамках фестивалю проходять покази короткометражних фільмів, а також дискусії та панелі з режисерами та професіоналами індустрії. Фестиваль також присуджує призи видатним короткометражним фільмам у різних категоріях, включаючи анімацію, документальне та ігрове кіно [69].

Окрім кінофестивалів, в Україні також відбувається кілька музичних фестивалів. Одним з найвідоміших є *Zaxidfest*, триденний фестиваль рок-музики, який щорічно проводиться у Львові. На фестивалі виступають популярні українські та міжнародні рок-гурти, а також проводяться різноманітні розважальні заходи, зокрема мистецькі інсталяції, майстер-класи та спортивні змагання.

Одним з популярних музичних фестивалів в Україні є Atlas Weekend, який щорічно проходить у Києві. Цей фестиваль об'єднує різноманітні музичні жанри, включаючи рок, поп, електронну музику та хіп-хоп, з виступами як українських, так і міжнародних виконавців. На фестивалі також представлені різноманітні торговці їжею та напоями, а також інші розваги, включаючи спортивні заходи та мистецькі інсталяції. Загалом, фестивальна сцена в Україні значно зросла за останні роки, з широким спектром фестивалів, що святкують все – від музики та кіно до їжі та культури. Ці фестивалі не лише забезпечують розваги для місцевих жителів та гостей, але й допомагають просувати українську культуру та творчість на міжнародному рівні.

Отже, фестивальна сцена в Україні є різноманітною та яскравою, з подіями, які задовольняють різні інтереси та пристрасті. Від музичних і кінофестивалів до фольклорних і культурних святкувань, фестивалі України демонструють її унікальні традиції, звичаї та історію. Ці фестивалі не лише забезпечують розваги та культурне збагачення, але й слугують засобом просування туризму, сприяють залученню громадськості та підтримують місцеву економіку.

Аналіз розвитку фестивального руху в Україні

Фестивалі є невід'ємною частиною культурної спадщини України. Вони є чудовою можливістю для людей зібратися разом і відсвяткувати свої традиції та звичаї, а також продемонструвати своє мистецтво, музику і танці. За останні роки фестивальний рух в Україні зазнав значної трансформації, збільшилася кількість і різноманітність фестивалів, що відбуваються по всій країні. У цьому есеї ми проаналізуємо розвиток фестивального руху в Україні, його вплив на культурну спадщину країни та виклики, з якими він стикається [2, с. 17–24].

Фестивальний рух в Україні почав набирати обертів у 1990–х роках, після розпаду Радянського Союзу. Цей період ознаменувався відродженням

інтересу до української культури, а фестивалі стали платформою для просування та святкування української ідентичності. Перші фестивалі були зосереджені на народній музиці і танцях, з метою відродження традиційних форм самовираження, які були придушені за радянських часів. Ці фестивалі, як правило, були невеликими подіями на рівні громади, організованими місцевими культурними групами [35, с. 63–70].

З роками фестивальний рух в Україні значно зріс, як з точки зору кількості фестивалів, так і їхнього масштабу. Сьогодні по всій країні щороку проводяться сотні фестивалів, від невеликих локальних заходів до масштабних міжнародних фестивалів. Фестивалі охоплюють широкий спектр тем, від музики і танцю до їжі, кіно та літератури [20, с. 133–138].

Одним із найвагоміших впливів фестивального руху в Україні є його вплив на культурну спадщину країни. Фестивалі відіграли життєво важливу роль у збереженні та популяризації традиційних форм мистецтва, музики і танцю. Вони допомогли відродити інтерес до українського фольклору та забезпечили платформу для передачі традиційних знань від покоління до покоління. Окрім збереження культурної спадщини, фестивалі також мають значний вплив на економіку країни. Фестивалі приваблюють туристів як з України, так і з інших країн, сприяючи розвитку місцевої туристичної індустрії ресторанам і сувенірним крамницям, отримати додатковий дохід.

Незважаючи на численні переваги фестивального руху в Україні, він також стикається з низкою викликів. Однією з найбільших проблем є фінансування. Багато фестивалів організовуються невеликими громадськими групами і покладаються на волонтерів та пожертви для покриття своїх витрат.

Як наслідок, багатьом фестивалям важко знайти фінансування, необхідне для розвитку та розширення [12, с. 68–73]. Ще однією проблемою є відсутність інфраструктури в деяких регіонах. Багато фестивалів проводяться в сільській місцевості, де бракує необхідних умов, таких як належне транспортне сполучення та житло. Це може ускладнити відвідування

фестивалю відвідувачами та обмежити потенційні економічні вигоди від нього

Для вирішення проблем, з якими стикається фестивальний рух в Україні, є кілька ініціатив, які можна реалізувати. Одним із найважливіших кроків є забезпечення сталого фінансування фестивалів. Цього можна досягти, звернувшись за фінансовою підтримкою до місцевого бізнесу та уряду. Місцева влада також може надати допомогу, пропонуючи такі ресурси, як майданчики та маркетингову підтримку.

Одна з ініціатив – це покращити інфраструктуру в сільській місцевості, де проводяться фестивалі. Це можна зробити, інвестуючи в транспортне сполучення, житло та інші об'єкти, які полегшать відвідувачам відвідування фестивалів. Це, в свою чергу, допоможе залучити більше туристів і принесе більше доходів місцевому бізнесу.

Наступна ініціатива, яку можна реалізувати для подальшого розвитку фестивального руху в Україні – це посилення співпраці між фестивалями. Це можна зробити шляхом створення мереж та партнерства між фестивалями, що дозволить їм обмінюватися знаннями, ресурсами та найкращими практиками. Спільні зусилля можуть сприяти підвищенню якості та різноманітності фестивалів, а також популяризації культурної спадщини країни в більш широкому масштабі [46, с. 133–138].

Крім того, важливо забезпечити, щоб фестивалі залишалися інклюзивними та доступними для всіх членів суспільства. Цього можна досягти, просуваючи різноманітність у фестивальних програмах і забезпечуючи доступність фестивалів для людей з інвалідністю. Фестивалі також можна використовувати як платформу для підвищення обізнаності про соціальні проблеми та сприяння соціальній згуртованості та інклюзії.

Дуже важливо використовувати нові технології та цифрові платформи для просування фестивалів та охоплення ширшої аудиторії [66, с. 170–174]. Онлайн-платформи можна використовувати для промоції фестивалів і надання віртуального досвіду, що дозволяє людям брати участь у фестивалях, навіть

якщо вони не можуть бути присутніми на них особисто. Це може допомогти підвищити видимість і вплив фестивалів, а також просувати культурну спадщину країни на глобальному рівні [13, с. 30–35]. Також важливо заохочувати участь молоді у фестивальному русі. Молодь – це майбутнє української культури, і вона може принести нову енергію та ідеї на фестивальну сцену. Цього можна досягти, пропонуючи навчальні програми та можливості для молодих людей долучитися до планування та організації фестивалів.

Для подальшого розвитку фестивального руху в Україні також важливо посилити нормативно-правову базу, що регулює проведення фестивалів [35, с. 63–70]. Цього можна досягти, запровадивши чіткі правила та стандарти для організаторів фестивалів, забезпечивши безпеку відвідувачів та захист довкілля. Чіткі правила також допоможуть запобігти недобросовісній конкуренції та сприятимуть прозорості фестивальної індустрії. Необхідне посилення маркетингу та промоції фестивалів як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні. Це можна зробити, використовуючи цифрові платформи та соціальні мережі для охоплення ширшої аудиторії, а також співпрацюючи з туристичними агенціями та туристичними радами для просування фестивалів серед міжнародних відвідувачів [62, с. 60–67]. Ефективний маркетинг і промоція можуть допомогти збільшити відвідуваність і принести більше прибутку місцевому бізнесу, а також покращити імідж країни як яскравої культурної дестинації [56, с. 60–67].

Нарешті, важливо заохочувати участь місцевих громад у плануванні та організації фестивалів. Залучення місцевих жителів може допомогти забезпечити автентичність фестивалів та репрезентативність культурної спадщини регіону, а також створити почуття причетності та гордості серед місцевих мешканців [7, с. 84–91]. Залучення місцевих громад також може сприяти створенню можливостей для працевлаштування та економічних вигод для регіону.

Отже, фестивальний рух в Україні за останні роки досяг значного прогресу, сприяючи збереженню та просуванню української культури та економіці країни. Фестивалі відіграють життєво важливу роль у збереженні та популяризації культурної спадщини України, а також роблять внесок в економіку країни. Хоча існують проблеми, які потребують вирішення, наприклад, фінансування та інфраструктура, існують також можливості для подальшого розвитку фестивальної сцени шляхом заохочення участі молоді та просування різноманітності тем і локацій.

Зрештою, фестивальний рух і надалі залишатиметься життєво важливим аспектом української культури, об'єднуючи людей з усіх верств суспільства для вшанування своїх традицій та спадщини. Незважаючи на ці виклики, фестивальний рух в Україні, ймовірно, продовжуватиме зростати і розвиватися в найближчі роки, оскільки люди збираються разом, щоб відсвяткувати свої традиції і продемонструвати своє мистецтво, музику і танці.

РОЗДІЛ 3

ВПЛИВ ФЕСТИВАЛІВ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРНО- ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

. Аналіз впливу фестивалів на культурне життя країни

Фестивалі стали невід’ємною частиною культурного життя України, відіграючи значну роль у формуванні та просуванні культурної ідентичності країни. Фестивалі відіграють важливу роль у просуванні української культури та традицій як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні, сприяють розвитку мистецтва, туризму та місцевих громад [58, с. 109–116].

Одним із найважливіших впливів фестивалів на культурне життя України є популяризація та збереження української культури і традицій. Фестивалі надають платформу для демонстрації українського фольклору, традиційної музики, танців, мистецтва, кухні та інших форм культурного самовираження [9, с. 44–47]. Це не лише сприяє популяризації культурної спадщини України, але й допомагає зберегти її для майбутніх поколінь. Крім того, фестивалі відіграють важливу роль у сприянні культурному обміну та взаєморозумінню між Україною та іншими країнами. Багато фестивалів в Україні мають міжнародний вимір, оскільки учасники з різних куточків світу збираються разом, щоб поділитися своїми культурними традиціями та досвідом [18, с. 52–56]. Це допомагає долати культурні бар’єри та сприяти розмаїттю та інклюзивності, що сприяє розвитку більш відкритого та толерантного суспільства.

Фестивалі також мають значний вплив на розвиток мистецтва в Україні. Багато фестивалів зосереджуються на конкретних видах мистецтва, таких як музика, танець, театр і візуальне мистецтво, надаючи платформу для молодих і відомих митців, щоб продемонструвати свою роботу [34, с. 54–59]. Це, в свою чергу, допомагає сприяти розвитку сектору мистецтва та культури в Україні, створюючи можливості для працевлаштування та приносячи дохід в економіку

країни. Фестивали зробили значний внесок у розвиток туризму в Україні. Фестивали приваблюють вітчизняних та іноземних туристів, які приїжджають, щоб познайомитися з багатою культурною спадщиною та способом життя країни [43, с. 146–153]. Це, в свою чергу, сприяє розвитку туристичної індустрії в Україні, створюючи можливості для працевлаштування та приносячи дохід в економіку країни. Крім того, фестивали відіграють значну роль у просуванні соціального та культурного капіталу в Україні [5, с. 54–60]. Фестивали дають можливість людям з різних куточків країни збиратися разом і обмінюватися досвідом, створюючи відчуття спільності та сприяючи соціальній згуртованості. Фестивали також сприяють культурному обміну та взаєморозумінню, допомагаючи долати культурні бар'єри та пропагуючи розмаїття та інклюзію [30, с. 40–46].

Варто зазначити, що фестивали також допомогли подолати розрив між молодшим і старшим поколіннями в Україні. Молодь часто більше приваблюють сучасні та новітні форми розваг, такі як поп- та рок- музика, тоді як старші люди надають перевагу традиційним формам культурного самовираження, таким як народна музика та танці. Фестивали надають платформу для обох типів розваг, допомагаючи об'єднати різні покоління та сприяючи взаєморозумінню між поколіннями [70, с. 150–154].

Фестивали відіграють важливу роль у просуванні регіональної та місцевої ідентичності в Україні. Багато фестивалів організовуються на регіональному або місцевому рівні, зосереджуючись на конкретних формах культурного самовираження та традиціях, які є унікальними для певних регіонів чи місцевостей [49, с. 77–84]. Це сприяє розвитку місцевої гордості та ідентичності, зміцненню почуття приналежності та прив'язаності до місцевої громади. Іншим важливим впливом фестивалів на культурне життя України є сприяння розвитку культурного туризму. Україна має багату культурну спадщину, і фестивали відіграють життєво важливу роль у демонстрації цієї спадщини внутрішнім та міжнародним туристам. Багато фестивалів в Україні стали головними туристичними атракціями, що приваблюють відвідувачів з

усього світу. Це сприяло розвитку туристичної індустрії в Україні, створенню нових робочих місць і прибутків для економіки країни [55, с. 208–213].

Однак важливо також визнати, що фестивалі мають свої обмеження. Однією з найбільших проблем, з якою стикаються організатори фестивалів в Україні, є фінансування. Багато фестивалів в Україні недофінансовуються, що ускладнює організаторам створення якісної програми та залучення найкращих талантів [11]. Як наслідок, багатьом фестивалям важко конкурувати з більшими фестивалями в інших країнах, що обмежує їхній вплив на культурне життя України. Також одним із найбільших викликів є забезпечення ефективної організації та управління фестивалями, щоб мінімізувати їхній негативний вплив на довкілля та місцеві громади [26]. Організатори фестивалів повинні впроваджувати сталі практики, такі як використання відновлюваних джерел енергії, мінімізація відходів та популяризація екологічно чистих видів транспорту, щоб пом'якшити цей вплив [9, с. 44–47].

Фестивалі зробили значний внесок в економічний розвиток України. Фестивалі приваблюють туристів і відвідувачів, що стимулює економічну активність у приймаючих громадах. Місцеві підприємства, такі як ресторани, готелі та транспортні послуги, отримують вигоду від підвищеного попиту під час фестивальних періодів. Крім того, фестивалі створюють можливості для працевлаштування – від планування та організації заходів до артистів і допоміжного персоналу [42, с. 10–14].

Фестивалі також мають потенціал для покращення міжнародного іміджу та репутації України. Популяризуючи українську культуру та традиції, фестивалі допомагають створити позитивний імідж України в очах світу. Це, в свою чергу, може залучити іноземні інвестиції, створити можливості для бізнесу та стимулювати міжнародний туризм [22]. Ще одним важливим впливом фестивалів на культурне життя України є їхня здатність надихати на творчість та інновації. Фестивалі надають художникам і виконавцям платформу для демонстрації своїх робіт та експериментів з новими формами художнього вираження. Це, в свою чергу, може призвести до розвитку нових

мистецьких течій та появи нових талантів, що сприятиме подальшому зростанню та розвитку сектору культури та мистецтва в Україні [57, с. 86–92].

Фестивалі відіграють важливу роль у просуванні соціальної та екологічної сталості в Україні. Багато фестивалів пропагують екологічні практики та заохочують відвідувачів до сталої поведінки, як – от переробка сміття та зменшення кількості відходів. Крім того, фестивалі мають потенціал сприяти соціальній сталості, сприяючи культурному обміну та взаєморозумінню, об'єднуючи людей різного походження та сприяючи соціальній згуртованості [71, с. 106–112].

Отже, фестивалі мають значний вплив на культурне життя України, сприяючи популяризації та збереженню української культури і традицій, сприяючи культурному обміну та взаєморозумінню, сприяючи розвитку сектору культури та мистецтва, стимулюючи туризм, розвиваючи соціальний та культурний капітал, а також просуваючи регіональну та місцеву ідентичність. Однак організатори фестивалів повинні продовжувати вирішувати проблеми, з якими стикаються фестивалі в Україні, такі як фінансування та сталість, щоб гарантувати, що фестивалі й надалі залишатимуться позитивною силою для культурного та соціального розвитку в країні.

Визначення ролі фестивалів у формуванні культурної ідентичності нації

Фестивалі відіграють вирішальну роль у формуванні культурної ідентичності нації. Святкування фестивалів дає можливість громадам зібратися разом і висловити свої спільні цінності, вірування і традиції, що сприяє розвитку колективної ідентичності [71, с. 106–112].

Одним з основних способів, у який фестивалі сприяють формуванню культурної ідентичності, є збереження та популяризація культурних традицій. Фестивалі відзначають звичаї, ритуали та культурні практики, які є

унікальними для певної спільноти, посилюючи їхню важливість та сприяючи їхній спадкоємності між поколіннями [13, с. 30–35]. Наприклад, в Україні такі фестивалі, як фестиваль Маланки, що святкує Новий рік за юліанським календарем, та фестиваль Івана Купала, що вшановує свято літнього сонцестояння, дають можливість громадам продемонструвати свої традиційні звичаї та фольклор [5, с. 54–60].

Фестивалі також слугують засобом культурного обміну та взаємодії. Вони створюють простір для людей різного походження, де вони можуть зібратися разом, поділитися своїми культурами та навчитися один від одного. Такий обмін культурними ідеями та практиками сприяє формуванню спільної культурної ідентичності, яка виходить за межі індивідуальних відмінностей [4]. Більше того, фестивалі мають потенціал формувати сприйняття культури та ідентичності нації в очах сторонніх людей. Фестивалі, які демонструють культурну спадщину нації, можуть сприяти формуванню позитивного іміджу цієї нації та її народу [26]. Наприклад, Гуцульський фестиваль в Україні відзначає традиційну музику, танці та ремесла гуцулів, сприяючи просуванню гуцульської культурної ідентичності та формуванню позитивного іміджу України в очах іноземних відвідувачів [33, с. 82–84].

Фестивалі також відіграють важливу роль у передачі культурних цінностей та вірувань від одного покоління до іншого. Вони дають можливість батькам познайомити своїх дітей зі своєю культурною спадщиною, а молодим поколінням – навчитися на досвіді старших. Завдяки фестивалям, культурні знання передаються від покоління до покоління, забезпечуючи збереження і спадкоємність культурної ідентичності нації [18, с. 52–56].

Крім того, фестивалі надають платформу для вираження культурного розмаїття всередині країни. У країнах з різноманітним культурним бекграундом фестивалі відзначають унікальні звичаї та традиції різних громад, сприяючи формуванню почуття інклюзивності та поваги до культурних відмінностей. Наприклад, в Україні такі фестивалі, як фестиваль "Джаз Коктебель" і фестиваль "Атлас Вікенд", представляють різні жанри музики,

залучаючи людей з різним досвідом і демонструючи культурне розмаїття країни [21].

Фестивалі також мають потенціал для просування культурних інновацій та творчості. Завдяки фестивалям митці та виконавці можуть експериментувати з новими формами культурного вираження та розширювати межі традиційних культурних практик [58, с. 109–116]. Це не лише сприяє розвитку культурної ідентичності нації, але й забезпечує її актуальність та життєздатність у мінливому світі. Крім того, фестивалі слугують засобом культурної дипломатії, просуваючи культурну ідентичність та цінності нації за її межами [29]. Фестивалі надають можливість для міжнародного культурного обміну та співпраці, створюючи шляхи для міжкультурного взаєморозуміння та сприяючи мирним відносинам між народами [41, с. 70–73].

Фестивалі дають людям відчуття приналежності та спільноти, сприяючи формуванню спільної національної ідентичності. Люди, які беруть участь у фестивалях, поділяють почуття культурної гордості та приналежності, що створює відчуття єдності серед учасників. Це почуття спільноти та приналежності є особливо важливим у глобалізованому світі, де люди можуть відчувати себе відірваними від своєї культурної спадщини [44]. Фестивалі відіграють важливу роль у створенні культурної пам'яті, сприяючи збереженню історії та спадщини нації. Фестивалі, присвячені історичним подіям чи постатям, сприяють формуванню колективної культурної пам'яті, посилюючи важливість минулого нації та його внесок у її сучасну культурну ідентичність. Наприклад, фестиваль “День Києва” в Україні вшановує день заснування міста і відзначає його історичне та культурне значення [60].

Фестивалі також слугують засобом просування культурного туризму, сприяючи розвитку місцевої економіки та створюючи можливості для працевлаштування [66]. Культурний туризм може приваблювати відвідувачів до країни, надаючи їм можливість відчути її культуру з перших вуст, що призводить до кращого розуміння та оцінки її культурної спадщини. Це, в свою

чергу, може сприяти просуванню позитивного іміджу країни та її народу в очах міжнародних відвідувачів [38, с. 85–89].

Для того, щоб фестивалі продовжували відігравати позитивну роль у формуванні культурної ідентичності нації, важливо вирішити деякі проблеми, з якими можуть зіткнутися організатори фестивалів. Однією з таких проблем є необхідність балансувати між комерційними інтересами та культурними цілями [41]. Хоча фестивалі можуть приносити значні прибутки від продажу квитків, спонсорства та сувенірної продукції, важливо, щоб організатори фестивалів ставили культурні цілі, такі як популяризація та збереження культурних традицій, вище за комерційні інтереси [1]. Іншим викликом є забезпечення інклюзивності та доступності для всіх членів суспільства [7]. Фестивалі повинні прагнути до того, щоб бути доступними для людей різного віку, статі, етнічної приналежності та соціально-економічного походження. Для цього можуть знадобитися доступні ціни на квитки, доступні локації та забезпечення того, щоб програма відображала розмаїття спільноти [12].

Фестивалі також мають бути сталими, з акцентом на зменшенні відходів, мінімізації викидів вуглецю та просуванні екологічно дружніх практик. Це може включати використання відновлюваних джерел енергії, зменшення використання одноразового пластику та популяризацію громадського транспорту [32]. Дуже важливо забезпечити належну підтримку фестивалів з боку державних і недержавних організацій. Це включає фінансування культурних заходів, створення політики, що сприяє культурному розмаїттю та інклюзивності, а також підтримку культурних інституцій та організацій, які роблять внесок у розвиток культурного сектору [59, с. 61–66].

Загалом, Україна має багату та різноманітну культурну спадщину, яка відображена в музиці, танцях, кухні, мистецтві та літературі. Фестивалі надають українцям платформу для святкування та демонстрації своїх культурних традицій, сприяють розвитку культурної гордості та формуванню почуття спільноти та приналежності [67, с. 52–57].

Одним із найважливіших фестивалів в Україні є щорічне святкування Дня Києва. Це свято, яке відбувається наприкінці травня або на початку червня, присвячене історії та культурі столиці України – міста Києва. Він включає в себе традиційну музику, танці, їжу та ремесла і приваблює відвідувачів з усієї країни [21]. Фестиваль дає можливість киянам відсвяткувати своє місто, а гостям дізнатися про культурні традиції регіону. Фестивалі також відіграють важливу роль у просуванні культурного туризму в Україні. Одеський міжнародний кінофестиваль, наприклад, приваблює відвідувачів з усього світу і робить значний внесок у розвиток місцевої економіки [18]. Фестиваль демонструє культурне багатство та розмаїття регіону і допомагає просувати Україну як дестинацію для культурного туризму. Крім того, фестивалі в Україні сприяють міжкультурному обміну та діалогу [44, с. 74–80]. Наприклад, фестиваль “Червона рута” відзначає музичні і танцювальні традиції Карпатських гір, де проживає багато етнічних груп, включаючи українців, поляків, угорців і румунів. Фестиваль дає можливість цим різним громадам зібратися разом і відсвяткувати свою спільну культурну спадщину, а також сприяє міжкультурному розумінню і діалогу.

Щоб ще більше підкреслити роль фестивалів у формуванні культурної ідентичності українців, важливо зазначити, що фестивалі мають здатність відроджувати та зберігати культурні традиції, які перебувають під загрозою втрати [7]. Фестиваль писанок, наприклад, відзначає українську традицію розписування писанок, яка практикувалася протягом століть, але стала менш поширеною в наш час. Фестиваль дає можливість українцям дізнатися про цю традицію, а майстрам продемонструвати свої навички та творчі здібності у розписуванні писанок. Крім того, фестивалі в Україні також сприяють популяризації культурної освіти [36]. Наприклад, Міжнародний кінофестиваль “Молодість” демонструє фільми з усього світу і дає можливість українцям дізнатися про різні культури та перспективи. Фестиваль також пропонує майстер-класи та семінари з кіновиробництва та аналізу фільмів, які допомагають навчати та надихати нове покоління українських

кінематографістів [26, с. 46–49]. Фестивалі в Україні сприяють розвитку культурної інфраструктури та ресурсів. Наприклад, такий популярний фестиваль як LvivMozArt збирає класичних музикантів з усього світу і надає їм можливість виступити в історичних місцях Львова. Фестиваль сприяє реставрації та збереженню цих об'єктів, а також утвердженню Львова як центру класичної музики в Україні [24, с. 23–31].

Варто зазначити, що роль фестивалів у формуванні культурної ідентичності українців виходить за межі популяризації українських традицій та звичаїв. Фестивалі, які демонструють інші культури, також відіграють значну роль у розвитку культурної ідентичності. Наприклад, Київський міжнародний джазовий фестиваль, на якому виступають джазові музиканти з усього світу, сприяв розвитку джазу як жанру в Україні. Він також познайомив українців з різними стилями музики та сприяв музичному розмаїттю нашої країни [47, с. 46–48].

Аналогічно, Одеський міжнародний кінофестиваль демонструє фільми з усього світу і дає можливість українцям дізнатися про різні культури та перспективи. Цей фестиваль відіграв значну роль у сприянні розвитку кіноіндустрії в Україні та сприяв зміцненню репутації країни як центру мистецького та культурного самовираження [56]. Крім того, фестивалі, які сприяють міжкультурному обміну та діалогу, мають потенціал для формування більш різноманітної та інклюзивної культурної ідентичності. Наприклад, щорічний фестиваль “Французька весна в Україні” відзначає культурні зв'язки між Францією та Україною і надає можливість українцям дізнатися про французьку культуру та традиції. Аналогічно, фестиваль “Дні польської культури” популяризує польську культуру і традиції в Україні та заохочує міжкультурний діалог між двома країнами [71, с. 106–112].

Фестивалі в Україні також надають українцям платформу для вираження своєї творчості та демонстрації своїх талантів. Наприклад, “Український тиждень моди” просуває українських модельєрів та надає їм платформу для демонстрації своїх колекцій міжнародній аудиторії. Цей фестиваль сприяв

розвитку української модної індустрії та вивів українських дизайнерів на світову модну карту [13]. Аналогічно, Міжнародний театральний фестиваль “Золотий Лев” надає можливість українським театральним компаніям демонструвати свої постановки разом з міжнародними театральними колективами. Цей фестиваль сприяв розвитку театральної індустрії в Україні та утвердженню українського театру як яскравої та інноваційної форми мистецтва [34, с. 54–59].

Фестивалі також дають можливість українцям зібратися разом і вшанувати свою культурну спадщину як спільноту. Наприклад, фестиваль “День вишиванки” відзначає українську традицію носіння вишитого одягу, відомого як вишиванка. Цей фестиваль став популярною подією в Україні, де тисячі українців збираються разом, щоб вшанувати свою культурну спадщину, одягаючи вишиванки та беручи участь у традиційних українських заходах.

Фестивалі також відіграють важливу роль у просуванні культурної дипломатії та “м’якої сили” України. Багато фестивалів, таких як “Фестиваль української культури в Польщі”, популяризують українську культуру і традиції за кордоном та сприяють культурному обміну і діалогу між Україною та іншими країнами. Ці фестивалі допомагають підвищити міжнародний авторитет України та сприяють формуванню позитивного іміджу країни та її культури. Фестивалі в Україні також відіграють важливу роль у сприянні соціальній згуртованості та національній єдності. Багато фестивалів, таких як “Міжнародний фестиваль української літератури”, об’єднують людей з різних регіонів України і надають їм можливість поділитися своїм культурним досвідом і перспективами. Ці фестивалі сприяють зміцненню почуття єдності та гордості за українську культуру і спадщину, а також сприяють соціальній і політичній стабільності в Україні.

Для подальшого посилення ролі фестивалів у формуванні культурної ідентичності України можна зробити кілька кроків. По-перше, необхідно заохочувати та підтримувати розвиток нових та інноваційних фестивалів, які відображають розмаїття культурного ландшафту та спадщини України. Цього

можна досягти шляхом надання фінансової та матеріально-технічної підтримки організаторам фестивалів, а також шляхом створення механізмів фінансування та грантів для підтримки розвитку фестивалів.

По-друге, існує потреба у зміцненні співпраці та партнерства між організаторами фестивалів, культурними інституціями та іншими зацікавленими сторонами у культурному секторі. Цього можна досягти шляхом створення мереж і платформ, які сприятимуть обміну знаннями та співпраці, а також шляхом проведення тренінгів та ініціатив з розбудови потенціалу для організаторів фестивалів.

По-третє, існує потреба у підвищенні видимості та міжнародного профілю українських фестивалів. Цього можна досягти шляхом створення маркетингових та промоційних кампаній, які презентують українські фестивалі міжнародній аудиторії, участі українських фестивалів у міжнародних фестивалях та заходах, а також надання можливостей для міжнародного обміну та співпраці між організаторами фестивалів.

Нарешті, необхідно забезпечити доступність фестивалів в Україні для всіх, незалежно від їхнього походження чи соціального статусу. Цього можна досягти шляхом проведення доступних і недорогих фестивальних подій та заходів, а також шляхом створення інформаційно-просвітницьких програм, які сприятимуть участі у фестивалях та підвищенню культурної обізнаності.

Отже, роль фестивалів у формуванні культурної ідентичності нації є значною. Фестивалі прославляють культурні традиції, сприяють інклюзивності та різноманітності, заохочують творчість та інновації, а також сприяють розвитку культурного туризму та місцевої економіки. Щоб фестивалі продовжували відігравати позитивну роль у розвитку культурної ідентичності нації, організатори фестивалів повинні надавати пріоритет культурним цілям над комерційними інтересами, сприяти інклюзивності та доступності, забезпечувати сталість і отримувати належну підтримку від державних і неурядових організацій. За умови належного планування та проведення фестивалі й надалі сприятимуть збереженню та просуванню культурної

ідентичності для наступних поколінь. Оскільки Україна продовжує розвивати свій культурний сектор, фестивальний рух, безсумнівно, відіграватиме важливу роль у просуванні та збереженні її культурної ідентичності.

ВИСНОВКИ

Фестивалі є важливою складовою культурно-дозвіллевої діяльності, яка не лише забезпечує розваги, а й сприяє збереженню та вшануванню різноманітних культур. Фестивалі дають людям чудову можливість дізнатися про різні звичаї, традиції та форми мистецтва, а також сприяють соціальній згуртованості та об'єднанню громад. Вони також роблять значний внесок у місцеву економіку, приваблюючи туристів і приносячи дохід місцевому бізнесу. Крім того, фестивалі відіграють важливу роль у відродженні традиційних практик та збереженні культурної спадщини, що стає все більш важливим в умовах глобалізації та гомогенізації культур. Організуючи фестивалі, громади можуть відродити свої культурні практики та передати їх молодому поколінню, зберігаючи свою спадщину.

Фестивалі надають художникам, музикантам і виконавцям платформу для демонстрації своїх талантів і здобуття визнання, створюючи почуття гордості та ідентичності для місцевої громади. Крім того, фестивалі дають можливість людям зібратися разом і відсвяткувати свої спільні інтереси, переконання та цінності, сприяючи формуванню почуття приналежності та соціальної інтеграції. Фестивалі є життєво важливим компонентом культурно-дозвіллевої діяльності, надаючи можливості для навчання, розваг та залучення громади. Пропагуючи культурне розмаїття, сприяючи соціальній згуртованості та збереженню культурної спадщини, фестивалі відіграють вирішальну роль у збагаченні життя людей і громад у всьому світі.

Однак важливо забезпечити організацію фестивалів у сталій і відповідальній спосіб, беручи до уваги вплив на довкілля та безпеку відвідувачів. Використання екологічних практик, таких як зменшення відходів та сприяння сталому транспортуванню, може допомогти зменшити вплив фестивалів на навколишнє середовище. Крім того, забезпечення належних заходів безпеки може запобігти нещасним випадкам і забезпечити добробут відвідувачів. Фестивалі є невід'ємною частиною культурно-дозвіллевої

діяльності, яка пропонує широкий спектр переваг для людей і громад. Пропагуючи культурне розмаїття, соціальну згуртованість і збереження культурної спадщини, фестивалі допомагають збагатити життя людей у всьому світі. Однак дуже важливо організовувати фестивалі у сталий та відповідальний спосіб, беручи до уваги вплив на довкілля та безпеку відвідувачів. За умови належного планування та проведення, фестивалі можуть залишатися джерелом радості, навчання та святкування для наступних поколінь.

Таким чином, фестивалі в Україні є невід'ємною складовою культурного дозвілля як для місцевих жителів, так і для туристів. Вони відіграють важливу роль у збереженні та демонстрації багатой культурної спадщини країни, відзначенні її розмаїття та сприянні соціальній згуртованості. Від традиційних фольклорних фестивалів до сучасних музичних та мистецьких подій, Україна має широкий спектр фестивалів, які дають змогу зазирнути в її історію, традиції та сучасні форми культурного самовираження. Ці фестивалі не лише розважають, а й навчають та надихають аудиторію, створюючи можливості для міжкультурного обміну та взаєморозуміння. Крім того, фестивалі стали невід'ємною частиною економіки України, приносячи дохід і створюючи робочі місця для різних галузей, включаючи туризм, готельний бізнес та індустрію розваг. Незважаючи на такі проблеми, як фінансування, інфраструктура та політична нестабільність, фестивалі в Україні продовжують процвітати завдяки пристрасі та відданості організаторів, волонтерів та учасників. Вони стали важливою платформою для просування культурного розмаїття та єдності, стимулювання творчості та інновацій, а також підвищення якості життя для всіх.

Оскільки Україна продовжує розвиватися та модернізуватися, вкрай важливо визнати важливість фестивалів та інвестувати в їхнє зростання та сталість. Це передбачає підтримку організаторів та забезпечення фестивалів необхідними ресурсами для охоплення ширшої аудиторії, дотримання високих стандартів якості та адаптації до мінливого соціального та культурного

контексту. Крім того, фестивалі мають бути інклюзивними та доступними, сприяти розмаїттю та заохочувати участь усіх верств суспільства. Це вимагає визнання цінності різних форм культурного самовираження та надання можливостей недостатньо представленим групам продемонструвати свої таланти та перспективи.

Фестивалі в Україні – це більше, ніж просто розвага; вони є відображенням історії, ідентичності та прагнень країни. Вони відкривають вікно в минуле, сьогодення та майбутнє України, а також надають платформу для мистецького самовираження, культурного обміну та соціальної активності. Таким чином, фестивалі є невід’ємною складовою культурно-дозвілєвої діяльності в Україні, а їхню роль у формуванні соціально-економічного розвитку країни важко переоцінити. Крім того, фестивалі в Україні мають потенціал сприяти покращенню міжнародної репутації країни та посиленню її “м’якої сили”. Демонструючи свою багату культурну спадщину, розмаїття та творчість, Україна може залучити більше туристів, інвесторів та програм культурного обміну, сприяючи транскордонному співробітництву та посилюючи свій глобальний вплив. Оскільки Україна продовжує розвиватися та модернізуватися, важливо визнати цінність фестивалів та інвестувати в їхній розвиток і сталість, щоб вони залишалися джерелом гордості та натхнення для всіх українців і запрошенням для всього світу познайомитися з її унікальною культурою та традиціями.

Отже, фестивалі є невід’ємною складовою культурно-дозвілєвої діяльності в Україні, і їхнє значення важко переоцінити. Вони не лише прославляють багату культурну спадщину країни, а й сприяють економічному зростанню, соціальній згуртованості та міжкультурному діалогу. Фестивалі в Україні є джерелом гордості для її народу та запрошенням для всього світу познайомитися з її унікальною культурою та традиціями нашої країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Алексеева, Н.В. (2017). Організація і проведення фестивалів як форма Культурно-дозвіллевої діяльності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки, 22, С. 116–121.

Безкоровайна, О.В. (2019). Фестивалі як чинник розвитку культурної та креативної індустрії в Україні. Стратегії підвищення конкурентоспроможності України в умовах глобалізації, 2, С. 17–24.

Білоус, О. (2018). Фестивалі в Україні: становлення, розвиток та інновації. Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Економіка, 4 (460), С. 32–37.

Боднар, Н.М. (2017). Фестивалі як чинник формування культурної ідентичності в Україні. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Філософія, 2(87), С. 64–69.

Бондар, Н.М. (2019). Вплив фестивальних заходів на розвиток культурної індустрії в Україні. Харківський економічний вісник, 4 (64), С. 54–60.

Бучинська, І. (2017). Фестиваль “Мольфест” як культурно-мистецький проєкт. Мистецтвознавство, 1 (32), С. 127–131.

Годлевська, О. (2017). Вплив фестивалів на розвиток культурно-дозвіллевої діяльності в Україні. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія: Економічні науки, 32, С. 84–91.

Голуб, О.В., & Горбань, Л.І. (2019). Фестивалі як форма культурної діяльності: проблеми та перспективи. Економічний часопис – XXI, 179 (3–4), С. 35–38.

Гончаренко, О.І. (2018). Фестивалі як форма культурно-дозвіллевої діяльності у системі туризму. Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія: Економіка, 27, С. 44–47.

Горбенко, І. (2018). Роль фестивального руху у формуванні та підвищенні культурно-дозвіллевої діяльності населення. Соціально-економічні проблеми і держава, 2(18), С. 43–50.

Гриценко, Л.В., & Лешнівська, М.В. (2021). Фестивалі як інструмент розвитку туризму. Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”, 2 (44), С. 27–30.

Гриценко, Л.В. (2021). Організаційно-економічні засади розвитку фестивалів в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, 4 (19), С. 68–73.

Гунченко, В.І. (2016). Фестивальний рух в Україні як чинник культурного розвитку. Музейна справа та культурна спадщина, 1 (11), С. 30–35.

Гуцало, Т. (2018). Фестиваль “Respublica”: історія створення та особливості. Музичне мистецтво і культура, 1 (24), С. 115–118.

Дзюба, О. (2019). Фестиваль Wiz-Art: від ідеї до втілення. Мистецтвознавство,

Дзядевич, М. (2016). Розвиток культурно-дозвілєвого туризму в Україні: роль фестивальних заходів. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки, 4 (2), С. 131–134.

Довгопол, О. (2018). Фестивалі та їх вплив на культурне життя міст: досвід Гогольфест. Культура України, 4, С. 20–24.

Дрозд, М.В. (2018). Фестивальний рух України як інноваційний механізм розвитку культури. Проблеми і перспективи економіки та управління, 4 (1), С. 52–56.

Жукова, Н. (2017). Фестивалі як фактор розвитку культурної індустрії в Україні. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, 263 (1), С. 58–64.

Журавель, І.В., & Добровольська, О.О. (2020). Фестиваль як складова культурно-дозвілєвої діяльності в умовах сучасної інформаційної культури. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції “Маркетингові стратегії в умовах інтеграції та глобалізації економіки”, С. 133–138.

Завгородній, М. (2018). Фестивальна карта України: інтерактивний атлас. Київ: Видавництво “Клуб сімейного дозвілля”, 208 с.

Єрмоленко, І. (2019). Найбільші фестивалі України. Сучасність: історія, культура, суспільство, Випуск 2 (10), С. 36–44.

Іванова, О. (2019). Фестиваль “Країна мрій”: розвиток культурного туризму на півдні України. *Туризм і культура*, 1 (25), С. 35–40.

Калініна, Л.О. (2018). Культурно-дозвіллева діяльність як чинник розвитку туризму. *Соціально-економічні проблеми і держава*, 19 (2), С. 23–31.

Кириленко, В.М. (2017). Фестивалі як складова культурно-дозвіллевої діяльності та їх вплив на розвиток туризму. *Економіка та держава*, 12, С. 67–71.

Клімова, Л.М. (2018). Фестивалі як інструмент розвитку культурної діяльності в Україні. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства*, 1

Ковальова, І.М., & Школьник, О.Є. (2018). Організація фестивалів як складова культурно-дозвіллевої діяльності. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*, 1 (53), С. 91–98.

Ковальова, Л. (2019). Фестиваль “Таврійські ігри”: традиції та сучасність. *Науковий вісник Криму*, 1 (38), С. 97–101.

Козак, Н.В. (2018). Фестивалі як важливий елемент розвитку туризму в Україні. *Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки*, 1 (325), С. 64–69.

Ковальова, І.В. (2019). Вплив фестивальних заходів на розвиток туризму в Україні. *Туризм: теорія і практика*, 3 (15), С. 40–46.

Кондратюк, І. (2018). Фестивалі як новий формат культурного життя України. *Наукові праці Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Культурологія*. Випуск 48, С. 132–135.

Кравченко, В.О. (2021). Фестивалі як інструмент підвищення культурного рівня населення. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*,

Куриленко, І. (2017). Фестивалі в контексті культурно-дозвіллевої діяльності України. *Молодий вчений*, 9 (45), С. 82–84.

Кушнір, А. І. (2018). Вплив фестивальних заходів на формування культурно-дозвілєвої діяльності в Україні. *Культура народів Причорномор'я*, 103, С. 54–

Лаврентьєва, Ю. (2015). Фестивальний рух в Україні: історія, розвиток, перспективи. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія “Культурологія”*, Випуск 54, С. 63–70.

Лисенко, Л.М. (2018). Фестивалі як елемент культурно-дозвілєвої діяльності в Україні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія: Економічні науки*, 33, С. 36–41.

Лупенко, Н.В. (2019). Організація фестивалів як форма культурно-дозвілєвої діяльності. *Актуальні проблеми гуманітарних наук та філософії*, 1 (14), С. 70–

Лютик, Н. (2017). Фестивальні заходи як чинник формування культурного середовища в Україні. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Філософські науки*, 1 (11), С. 85–89.

Маньковський, О. (2017). Топ – 10 фестивалів України. *Афіша*, Випуск 14, С. 20–23.

Мітрофанова, І.О. (2017). Фестивалі як форма культурної діяльності. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 4, С. 6–11.

Мельник, О.В. (2021). Фестивалі як форма культурно-дозвілєвої діяльності: визначення та види. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*, 2

Мельник, І.В. (2018). Фестивальні заходи як чинник розвитку туризму в Україні. *Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”*, 2 (25), С. 10–14.

Москалюк, А. (2016). Фестивальний рух України: від ідеї до практики. *Культурологічний вісник*, 2 (22), С. 146–153.

Музичко, О. (2016). Фестивальний рух в Україні: історія та сучасність. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія “Культурологія. Мистецтвознавство. Кінематографознавство”*, Випуск 1, С. 74–80.

Ніколенко, І. (2018). Фестивалі в Україні: традиційність та інновації. Філософія та політологія в контексті сучасної культури, Випуск 1, С. 45–51.

Панченко, О.М. (2019). Організація та проведення культурно-дозвіллевих заходів як чинник розвитку туризму. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія: Економічні науки,

Пащенко, В.О. (2017). Фестивалі як форма культурної діяльності в сучасному світі. Гуманітарні науки в Україні, 5 (5), С. 46–48.

Підгорна, О.В. (2019). Фестивалі як складова культурно-дозвіллевої діяльності: економічний аспект. Економіка. Фінанси. Право, 8 (1), С. 101–105.

Перетятко, І.О. (2018). Культурно-дозвіллева діяльність як форма організації дозвілля в сучасних умовах. Теорія і практика управління соціальним розвитком, 2(13), С. 77–84.

Петрина, Н. (2017). “Faine Misto”: історія створення та особливості фестивалю. Музичне мистецтво і культура, 2 (18), С. 107–110.

Пономарьов, Є. (2019). Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва “White Nights”. Культура України, 6, С. 18–22.

Попова, І. (2018). Фестиваль “Коктебель Jazz Festival”: історія та сучасність. Музичне мистецтво і культура, 1 (21), С. 96–100.

Рудь, І.Ю. (2017). Культурно-дозвіллева діяльність та фестивалі як її складові. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогіка. Психологія. Соціальна робота, 3 (3), С. 137–141.

Руденко, Л.В. (2018). Фестивалі як форма розвитку культурної туристики. Культура народів Причорномор'я, 268, С. 120–123.

Савченко, О.І. (2017). Фестивальна індустрія як складова культурно-дозвіллевої діяльності. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку, 881, С. 208–213.

Савченко, І. (2019). Фестивалі як елемент формування культурно-дозвіллевого

простору в Україні. Наукові записки Кіровоградського національного технічного університету. Серія: Педагогічні науки, 37, С. 59–65.

Семенова, Л.М. (2017). Фестивалі як форма культурної діяльності: теоретичний аспект. Науковий вісник Полісся, 4 (12), С. 86–92.

Сердюк, Н. (2019). Фестивалі в Україні: регіональна специфіка та міжнародний досвід. Історія, культура, освіта, Випуск 2, С. 109–116.

Сіренко, І.В. (2019). Фестивалі як інструмент розвитку культурно-дозвілєвої індустрії. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Культурологія, 2 (2), С. 61–66.

Соколова, О.М. (2019). Фестивалі як інструмент формування культурної діяльності молоді в Україні. Молодий вчений, 3 (66), С. 104–107.

Солдатова, Ю. (2019). Культурні фестивалі як чинник розвитку туризму в Україні. Журнал “Туризм і країна”, Випуск 1 (23), С. 48–53.

Ткаченко, О.М. (2018). Фестивалі як складова культурно-дозвілєвої діяльності та їх вплив на соціально-економічний розвиток регіону. Економічний простір, 139, С. 60–67.

Федорченко, І. (2019). Фестивалі як інструмент розвитку культури та туризму в Україні. Вісник Одеської національної академії харчових технологій, Випуск

Харченко, О.С. (2015). Фестивалі як складова культурно-дозвілєвої діяльності: соціологічний аналіз. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Соціальні комунікації, 2, С. 126–131.

Червинська, О. (2013). Фестивалі в контексті розвитку культури України. Наукові записки. Серія: Проблеми методології та методики наукових досліджень культури, Випуск 21, С. 66–72.

Черняк, Н. (2017). Фестивалі як форма культурної комунікації в Україні. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки, Випуск 82, С. 170–174.

Швець, Ю. (2014). Фестивалі в Україні: історія та сучасність. Актуальні проблеми культурології, Випуск 6, С. 52–57.

Шутова, О. (2016). Роль фестивалів у розвитку культури та туризму в Україні. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Культурологія. Випуск 49, С. 126–130.

Шевчук, В.М. (2019). Фестивальний рух в Україні: особливості та можливості розвитку. Бізнес Інформ, 4, С. 207–211.

Шевчук, М.М., & Грінченко, В.Г. (2019). Фестивалі як засіб підвищення культурної свідомості населення. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2 (41), С. 150–154.

Якимович, І. (2018). Фестивалі як інструмент підтримки культурної ідентичності українців. Наукові записки. Серія: Проблеми методології та методики наукових досліджень культури, Випуск 27, С. 106–112.